

דברי חבר בבא בתרא בין חיים קסו

כבר קבלה כחובתה וא"כ היא תשיב שיש לה ערב וממילא יודע הדבר אבל באמת לאו צבי דינא מגרש: **תוס'** ד"ה ערב בכחובה ע' רש"א מ' לרש"א דחוס' ידעי שפיר לפי דערב דמתני' היינו קבלן אלא דק' להו הרי לית לי' ועי' ח' דמיירי באביו וק' לרש"א לימא לאשתדל אבל באמת מבואר מן הפוסקים דכוונת תוס' דערב דמתני' דווקא וה"ט דמיירי באבא לגבי דרי' גמ' כי לית לי' משהעבד ולא שייך הכא בהדירה הגא' דמהימן לי' דלמה לא יהא נאמן לו יותר מלנו:

תוס' ד"ה שכיב מרע יש ליישב קושי' חוס' דלעולם בשכ"מ ונ"מ אם הודאחו הודאה א"כ לא חזר בו משאר ומתנתו קיימת אבל אי מטע' מתנת שכ"מ וחזרה אחי עלה א"כ חזרה במקצתו חזרה בכלה ובטיל' המתני' וכ"ת א"כ לפשוט התם מר"ה להכא דחזרה במקצת הוא חזרה בכולה לא היא זיל הכא קמדחי לי' זיל הכא קמדחי לי' דלמא טעמי' משום דאם עמד אינו חוזר: **ואמנם** הא דקאמר הש"ס ה"נ שלא להשביע את עצמו ע"כ קאי דאם עמד אינו חוזר דאי חוזר והקדישו הקדש רק אם מת א"כ מאי שלא להשביע שייך וא"כ דלמא ר"ה סבר אם עמד חוזר וכמ"ס וז"ל דהא גופא מק' הש"ס ש"מ דר"ה אם עמד חוזר ס"ל: **תוס'** ד"ה רב ושמואל כמחלק כל נכסי' כוונת דברי' דלמא מיירי שאמר בפי' והשאר ליורשיו וכתב הגי' דכה"ג מקרי מחלק לעניים נכסי':

תוס' ד"ה הא דמקיים ועוד מה אנו צריכין כוונת דברי' דקו' ראשונה פי' פשיטא דנאמן וקו' שני' דל' נאמנות אין לו שייכות לכאן:

באור' למה לי הקדש כוונת דברי' דאפי' הפקר כל נכסי' ג"כ היה דינא הכי כיון דנקיט המלוה שטרא:

ויש' לת' קו' החוס' דוודאי הבע"ח גובה מן ההקדש אלא דחנן מוסיף עוד דינר ואמנם אם הלוא נאמן ולא היה צדעתו לעולם להקדיש את אשר חייב לחבירו וא"ל הוספת:

והנה ה"ה בה' ערכין יישב ד' הרמב"ם דקאי בשטת רבו מר"י בן מיהאש אא"כ למה הרמב"ם כי ג"כ פי' הרי"ף לפי דבהודה מיירי. ואמנם י"ל דמ"מ לכ"ע הדין אמת מהך דמעו של מע"ש שהביא הרי"ף:

מתני' המלוה בשטר כ' רשב"ם דאחריות טעות סופר כי כוונתו דאל"ה למה למא לאפליגי בין שטר לבעי"פ לפליג בשטר גופא בין יש בו אחריות לאין בו א"יז ס"ל אחריות ט"ס:

היורשים דאל"כ כיון דערב מלוה ע"פ שוב לא גבי וטעמא במלוה ע"פ גובה משום נעילת דלת וא"כ מה לי אם הם בני מלוה או לא ונ' דמשום נועלת דלת לחוד לא הטריחו חכמים על היחומים לפרעו שלא כדון אלא משום דבלא"ה פריעת ב"ח מלוה ואמנם יתמי לא בני מעבדי מלוה נינהו:

רשב"ם ד"ה ר"ה ברי' דרב יוסע לפטור את הערב אף דר"ה ברי' דר"י ס"ל פר' השותפין אדם פורע תוך זמנו היינו אי אחרמי לי' זוזי אבל צררו לא מחפים כ"א לפטור הערב:

והנה כתב רשב"ם דלמלוה מחפים צררי דאי לערב מחפים צררי שוב יבא המלוה ג"כ לגבות הימנו:

רשב"ם ד"ה שלחו מתם בחייב מודה הענין דחייב מודה וודאי חויב אבל שמת' ומת בשמת' נימא דוודאי מלוה ישנות יש לו עליו ולא לגבי' מיתמי קמ"ל כיון דאיהי לא מהימן לי' בהך טעמי' גם ליתמי לא טענין:

תוס' ד"ה ואם כ' עיי' רש"א שהק' דלמא גם לרב פפא מיירי בחייב מודה ונ' דא"כ לא הוה לי' להש"ס למימר דאי"ב בשחייב מודה דהרי כולא מלתא דר"פ דחייב מודה מיירי. ובענין קו' תוס' מאי מהני התקבלתי נ' דמטעם מכירת שט"ח מהני דהו"ל כאלו מכר השטר לערב:

שם בסו"ה מהא דאמר עיי' רש"א שהקש' מאי ענין דבר זה לדבר זה ונ' כוונתם דלד' רשב"ם דמחלק בין בעי"פ לשט"ח י"ל דהתם במלוה ע"פ והוה רק מלוה והכא בשטר מגבי נמי גבה אבל לד' תוס' דאין חילוק קי' להו ומה שהקש' עוד רש"א ונדחק ליישב תי' החוס' נרא' דכוונת תוס' דאפי' במלוה ע"פ הוה מלוה: **פרוגת** רבא ורב אשי נרי דרבא ס"ל דלמלוה מחפים מחפים צררי ורב אשי ס"ל דלערב מחפים צררי:

בר עזרי כהן הוה אפשר כוונת רשב"ם דהי' נקרא בר עזרא על שהיה כהן כדאשכחן בדואג נעזר לפני ה' דאל"ה אבזה דרב הונא הו"ל למימר לא זולת: **צורבא** מרבנן ונ' דמהני חרי טעמא לא הוה עול בדבר דמחויב ה' לתמוך בזבנו שהוא צורב' מרבנן:

תוס' ד"ה כל דמגרש לולי ד' תוס' כי דנקט הכי דלא חקי' אמתני' דמתני' כשתחבע מן הערב בב"ד וממילא ידירוה הנאה אבל הכא האב ישלם שלא בב"ד ואמנם אי הוה מגרש לה בב"ד מדרך הב"ד לשאול אם